

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 54/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. F. L., B., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vedenom pod sp. zn. Er 2845/99 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. F. L. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2010 doručená sťažnosť Ing. F. L. (ďalej len „sťažovateľ“) doplnená na výzvu ústavného súdu podaním doručeným 10. augusta 2010, ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vedenom pod sp. zn. Er 2845/99.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ na základe písomnej zmluvy z 21. januára 1999 poskytol spoločnosti I., spol. s r. o., bezúročnú pôžičku v sume 2 500 000 Sk s tým, že dlžník túto pôžičku spolu s príslušenstvom vráti do 22. marca 1999. Keďže dlžník pôžičku v dohodnutej lehote nesplatil, konateľ spoločnosti I., spol. s r. o., spísal formou notárskej zápisnice z 28. apríla 1999 vyhlásenie o uznaní dlhu a vyjadril súhlas s exekúciou podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 8. novembra 1999 (ďalej len „Exekučný poriadok“) z majetku spoločnosti, prípadne z jeho osobného majetku. Obsahom notárskej zápisnice bolo aj vyhlásenie a tiež dohoda medzi konateľom spoločnosti I., spol. s r. o., Mgr. B. Š. a ručiteľom P. Š. o prevzatí povinnosti povinnej osoby ručiteľom, ak by z jeho strany nedošlo k splneniu dlhu. Keďže dlžník dlh ďalej nesplácal, sťažovateľ podal 14. augusta 1999 Exekútorškému úradu Šaľa, súdnemu exekútorovi JUDr. E. P. (ďalej len „súdny exekútor“), návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej osobe „1/ Mgr. B. Š..., ako konateľ spoločnosti I., spol. s r. o..., 2/ P. Š...“. Súdny exekútor následne požiadal okresný súd o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinným

„1/ Mgr. B. Š., konateľ fi. I., spol. s r. o..., 2/ P. Š...“. Keďže okresný súd nevydal poverenie na vykonanie exekúcie v lehote podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (ktorá podľa sťažovateľa uplynula 9. novembra 1999), obrátil sa 22. februára 2002 na predsedu okresného súdu so sťažnosťou na prietahy v konaní. Predseda uznal sťažnosť za opodstatnenú, avšak ani po tomto konštatovaní nedošlo zo strany okresného súdu k vydaniu predmetného poverenia v jeho exekučnej veci. K jeho vydaniu došlo až 16. decembra 2003, teda po „4 rokoch a 37 dňoch“ od uplynutia lehoty ustanovenej v zákone, a to len proti povinným I., spol. s r. o., a ručiteľovi P. Š., a nie aj proti Mgr. B. Š. ako ďalšiemu dlžníkovi.

Podľa názoru sťažovateľa preto okresný súd tým, že „*dodnes nevydal poverenie na vykonanie exekúcie voči povinnému Mgr. B. Š.*“, porušuje jeho označené základné práva. Sťažovateľ zakladá porušenie svojich označených práv na nečinnosti okresného súdu, a tým na porušení svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, od porušenia ktorých odvíja aj porušenie ostatných označených práv a článkov ústavy (čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1). Sťažovateľ ďalej v súvislosti s uvedeným poukazuje na to, že okresný súd odmietnutím spravodlivosti ho „*zbavil majetku*“. Podľa sťažovateľa, ak by nebol okresný súd nečinný, jeho majetok „*by sa nebol býval neoprávnene zmenšil o dlžnú sumu*“, preto je toho názoru, že okresný súd mu svojím postupom odňal jeho základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Sťažovateľ cituje z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 252/04, II. ÚS 143/02, I. ÚS 57/97) a odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (Krumpel a Krumpelová proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 56195/00, Paldan proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 18968/05). Taktiež sa zaoberá tromi kritériami, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

S poukazom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní a prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol.

„Základné právo sťažovateľa, a to právo sťažovateľa podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, článku 46 ods. 1 Ústavy SR, článku 46 ods. 1, článku 48 ods. 2 Ústavy SR, článku 20 ods. 1 Ústavy SR, článku 12 ods. 1 Ústavy SR, článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. Er 2845/99.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. F. L. primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000 € (slovom päťdesiat tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd priznáva podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu sťažovateľovi Ing. F. L. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 303,31 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vedenom pod sp. zn. Er 2845/99, pričom od ich porušenia odvíja aj porušenie svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Taktiež namieta porušenie čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 ústavy.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z obsahu spisu, resp. jednotlivých podaní sťažovateľa, ako aj úkonov okresného súdu vyplýva, že prvý návrh sťažovateľa na vykonanie exekúcie (v ktorom boli povinní označení ako „1/ Mgr. B. Š..., ako konateľ spoločnosti I., spol. s r. o..., 2/ P. Š...“), ako aj žiadosť

súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (v ktorom boli ako povinní označení ako „1/ Mgr. B. Š., konateľ fi. I., spol. s r. o..., 2/ P. Š...“), teda v znení, v akom boli 14. septembra 1999 predložené všeobecnému súdu, boli v časti označenia povinných nesprávne, neúplné. Preto bol súdny exekútor prípisom okresného súdu vyzvaný na zabezpečenie postupu podľa § 40 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, teda aby vyzval sťažovateľa na opravu návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s exekučným titulom, tak ako mu to nariadil vykonať krajský súd v prípise z 11. apríla 2000, ktorým mu vrátil spis bez rozhodnutia o kompetenčnom spore. Dňa 31. januára 2001 predložené doplnenie k žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ako aj návrh sťažovateľa na vykonanie exekúcie už obsahovali označenie povinného „1. I., spol. s r. o..., zast. konateľom Mgr. B. Š..., 2. P. Š...“. O žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie v doplnenom znení v súlade so žiadosťou sťažovateľa o zmenu súdneho exekútora okresný súd vydal 16. decembra 2003 poverenie na vykonanie exekúcie novému exekútorovi proti povinným I., spol. s r. o... a P. Š...

Okresný súd bol viazaný opraveným návrhom sťažovateľa na vykonanie exekúcie, ako aj opravenou a doplnenou žiadosťou súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, a preto mohol o nich rozhodnúť iba v rozsahu, v akom mu boli v konečnom znení predložené. Keďže v predmetných podaniach boli ako povinní označení I., spol. s r. o..., a P. Š..., okresný súd mohol vydať 16. decembra 2003 poverenie iba vo vzťahu k označeným povinným.

Sťažovateľ bol vyzvaný ústavným súdom, aby sa vyjadril, či v napadnutom exekučnom konaní namietal skutočnosť, že okresný súd nevydal poverenie aj proti Mgr. B. Š. ako fyzickej osobe. Sťažovateľ okrem iného uviedol, že on nebol adresátom poverenia na vykonanie exekúcie, z ktorého by zistil, že toto nie je vydané aj proti Mgr. B. Š. O tom, „voči akým povinným bolo vydané, sa i dnes iba domnieva na základe skutočnosti, že náhodne zistil, že povinný Mgr. B. Š. bez akéhokoľvek obmedzenia nakladá so svojim majetkom“. Ďalej uviedol, že v rôznych podaniach (napr. v sťažnosti na priet'ahy v konaní adresovanej predsedovi okresného súdu) vždy uvádzal ako povinného aj Mgr. B. Š. Zároveň sťažovateľ konštatoval, že poverenie na vykonanie exekúcie bolo okresným súdom vydané

až potom, ako inicioval na Okresnom súde Bratislava III onanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom titulom spôsobených priet'ahov okresného súdu v tomto s'ťažnosťou napadnutom exekučnom konaní (žaloba bola rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 439/05 z 22. marca 2007 zamietnutá). V závere vyjadrenia s'ťažovateľ považoval za preukázané, že *„sa nikdy nemohol dozvedieť, že exekučné konanie nie je vedené voči povinnému Mgr. B. Š... S'ťažovateľovi súdy nikdy... neumožnili nahliadnuť do exekučného spisu... a nikdy nebol adresátom právneho úkonu, ktorý by mu umožnil podať odvolanie voči nesprávne vydanému povereniu na vykonanie exekúcie.“*

Ústavný súd sa nemôže stotožniť s týmito názormi s'ťažovateľa. Už v záhlaví uznesenia okresného súdu č. k. Er 2845/99-31 z 29. októbra 2003, ktorým okresný súd vyhovel žiadosti s'ťažovateľa o zmenu súdneho exekútora zo 4. januára 2001, sa uvádza, že ide o vec oprávneného (s'ťažovateľa) proti povinnému 1. I., spol. s r. o..., a 2. P. Š... Taktiež uznesením z toho istého dňa č. k. Er 2845/99-32 okresný súd rozhodol o oprave označenia povinného v 1. rade v uznesení z 19. marca 2002 (ktorým okresný súd uložil s'ťažovateľovi zaplatiť pôvodnej súdnej exekútorke odmenu v sume 1 482,50 Sk), v ktorom bol povinný označený ako Mgr. B. Š., a opravil ho v zmysle opraveného návrhu s'ťažovateľa na vykonanie exekúcie na I., spol. s r. o... Obe uznesenia boli s'ťažovateľovi doručené 10. novembra 2003 a proti opravnému uzneseniu č. k. Er 2845/99-32 z 29. októbra 2003 bolo prípustné odvolanie.

Vzhľadom na uvedené je podľa názoru ústavného súdu podanie s'ťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po viac ako 6 rokoch (s'ťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 4. júna 2010), keď sa mohol dozvedieť o namietanej skutočnosti, uplatnené zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Z týchto dôvodov bolo potrebné s'ťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako podanú oneskorene.

Keďže s'ťažnosť bola odmietnutá ak celok, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v s'ťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2011